

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

A l'auditori | En el marc de la Setmana Cultural de l'Escola de Música de Banyoles, es va celebrar l'homenatge a Esteve Palet i Mir, professor de l'Escola des del segon any de la seva fundació, ara en fa trenta. Acabat de jubilar, se li va dedicar un homenatge amb la participació d'alguns dels seus antics alumnes. El director, Sam Atienza, va remarcar la seva qualitat polifacètica i la seva passió per la música. L'alcalde, Miquel Noguer, va destacar-ne el compromís com a professor i com a ciutadà. L'Esteve, molt emocionat, va recordar els increïbles i a vegades surrealistes espais que van acollir l'escola, i va insistir en el fet que ell havia après molt de l'alumnat i que sempre havia procurat aplicar un consell del seu pare: «No cal fer músics, sinó que cal que els alumnes estimin la música».

A Cal Xeric | Cal Xeric és una vella casa de la plaça de Sant Andreu de Serinyà, davant de l'església. Fou remodelada fa un parell d'anys: la primera planta es va transformar en local social, i la segona, en una sala d'exposicions. Coincidint amb el dia de la dona treballadora i amb una assistència molt notable, es va inaugurar la sala de lectura, dedicada a Francesca Bartrina i Martí (1968-2014), definida com a «professora i escriptora serinyanenca». L'homenatge —molt emotiu, com ja havia passat amb el record acadèmic que se li va dedicar al Palau Robert— va permetre que amics seus recordessin que era molt més que una professora i escriptora: sensible, vitalista, lectora apassionadíssima, feminista, companya generosa i mare. Afirmava Borges que «un llibre és un volum perdut entre els volums que habiten l'univers indiferent, fins que troba el seu lector». Tant de bo l'espai de lectura Francesca Bartrina i Martí faci que molt lectors obrin moltes portes i trobin aquell llibre —el seu— que els permetrà, com torna a dir Borges, «*alcanzar lo más*

ANNA FERRE

>> **Homenatge a Francesca Bartrina a cal Xeric, de Serinyà.**

alto / lo que tal vez nos dará el Cielo: / [...] ser admitidos / como parte de una realidad innegable». Com ho fou la Francesca.

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

El passat esgrunat | Com tants altres exponents d'un temps esplendorós, l'antic santuari romànic de Vidabona expira després d'haver sofert l'embat d'un llamp l'any 1969 i la persistent desídia dels homes. Després d'una desesperada lluita contra els estralls del temps, només en queda dempeus l'abís, la paret exterior del qual ha acabat cedint. El Museu Episcopal de Vic serà l'antiga imatge de fusta d'àlber policromada que prevenia contra la pesta, allunyava les tempestes i era l'advocada dels captius. Teníem un patrimoni exemplar que no hem sabut preservar. El voraginós present ens empeny, i negligim un passat que s'ensorra inexorablement. On són les sòlides pilastres, els claustres de parsimònia? On són les naus obagoses, els capitells capritxosos, els cloquers inexpugnables? D'aquell univers de glòria que deixà una imponent empremta pètria, en resta encara

un escamot d'enters sentinelles que el temps esgrunará si no hi posem remei.

El passat redescobert | Finalment, i amb la presència del conseller de Cultura, Ferran Mascarell, i del bisbe de Vic, Romà Casanova, es va inaugurar la necròpolis del monestir de Ripoll. El visitant podrà veure-hi 64 tombes d'èpoques diferents i la capçalera del monestir en temps d'Oliba. Paral·lelament, durant els treballs de restauració de l'antiga església de Sant Pere, ubicada just al costat del monestir, s'han descobert fins ara, sota la moderna capa de pintura, quaranta dracs de més d'un metre de llargada i de formes diferents. El drac, símbol del maligne —recordem la llegenda de sant Jordi— admet també una interpretació positiva com a guardià d'una cova, protector d'un tresor o una dama. En aquest cas protegirien el símbol del poble, com ara el gall o les claus de sant Pere. Calen mitjans, i això és el que ara preocupa en aquests temps de sequera, sobretot pel que fa als pressupostos de cultura.

El passat per rectificar | Per construir el futur, cal mirar enrere, analitzar degudament el passat per assajar d'evitar una altra vegada els errors comesos. Amb motiu del 70 aniversari del desmantellament dels camps d'extermini del nazisme, Ripoll i Sant Joan de les